

Posamezna številka 6 vinarjev.

"DAN" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnishvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica 34.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolit se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnica, poslana za zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico za Kranjsko.

Kandidatje nar.-napred. stranke so:

Za srednjo trgovino

(rdeče glasovnice):

Viktor Rohrmann, trgovec in posestnik, Ljubljana.

Feliks Urbanc, trgovec in posestnik, Ljubljana.

Josip Perdan, trgovec in posestnik Ljubljana.

Za malo trgovino

(modre glasovnice):

Ivan Korenčan, trgovec v Ljubljani.

Ivan Kostevc, trgovec v Ljubljani.

Josip Kraigher, trgovec v Postojni.

Za veliko obrt

(rumene glasovnice):

Ivan Bonač, tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Za srednjo obrt

(bele glasovnice):

Ivan Rakovec, tovarnar in posestnik v Kranju.

Ivan Schrey, pekar in posestnik v Ljubljani.

Fran Ksaver Stare, sobni slikar in posestnik v Ljubljani, Sodna ulica.

Lavoslav Bučar, gostilničar in posestnik, Koštanjeva.

Za malo obrt

(zelene glasovnice):

Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani.

Opozorjamo, da morajo ženske volilke v eni ali drugi volilni kategoriji, ki nimajo po obrtnem redu postavljenega upravitelja — kar je redek slučaj — same podpisati glasovnico, poleg njih pa tudi kak moški pooblaščenec, ki mora svojemu podpisu dostaviti: pooblaščenec. Tak pooblaščenec more samo za eno volilko podpisati.

Akadem. mladina proti ustanovitvi tečaja za živinozdravniške pomočnike na Vrhniki.

V deželnem zboru kranjskem je že bivši dež. posl. Ribnikar zadostno dokazal, kako veličanska nevarnost preti kranjski živinoreji z upeljavo takozvanega tečaja za živinozdravniške pomočnike na Vrhniki. Povdarjal je, da proti živinskim pomočnikom, ki bi v zakonito določenih slučajih in če bi bila živinozdravniška praksa zavarovana, lahko dajali nekako prvo pomoč pri nezgodah. Svaril pa je deželni zbor, da naj nikar ne napravi nove šole za takozvane mazače, ki bodo deželi in živinoreji

neprimerno več škodovali kot pa koristili. Ribnikar je tudi deželnozbornski večini pokazal pot, po kateri naj bi šla, ako hoče res koristiti našemu kmetu in povzdigniti živinorejo. Klerikalci stvarno na njegova izvajanja sploh niso odgovarjali. Nastopili so sicer skoraj vsi kmetijski poslanci S. L. S., ter pripovedovali razne veterinarsko-policijske dogodiljaje, ki so morda za posameznika neprijetni, ki so pa po zakonu vtemeljeni in baš s svojim brezprimerim demagoštvom skušali vplivati na nevedne svoje volilce in jim s sovraštvom do uradnih živinozdravnikov vzbujali najnižkotnejše instinkte. Ob tej priliki si seveda gospodje niso mogli vzdržati raznih laži. Lagal je poslanec Jarc, ki je očital splošno priljubljenemu in svojo službo najvestneje izvršujočemu uradnemu živinozdravniku v Novem mestu razne izmišljotine. Lagal je župnik Hladnik, ki je očital krškemu okrajnemu živinozdravniku stvari, ki jih nikdar zagrešil ni. O vseh možnih stvarih so govorili klerikalni govorniki, samo o tem ni hotel nikdo razpravljati, o škodljivosti in neumnosti živinorejskega tečaja na Vrhniki. Po vrh so se sprejeli predlog dr. Lampeta, da se ustanovi deželna klavnicarica. Ker so ob tej priliki zahtevali, da se veterinarsko nadzorstvo odvzame ljubljanskemu mestu, so skoraj gotovo že računali s tem, da bodo kot živinozdravniške strokovnjake v tem zavodu nastavili absolvente živinozdravniškega tečaja na Vrhniki. Umevno je, da je ob takih nazorih klerikalne deželnozbornske večine zavrelo kri tisti naš mladini, ki si daleč od domovine, na cesarskem Dunaju, ob pomanjkanju vsakdanjega kruha muči in trudi, da po težkih študijah pride nazaj med svoje rojake in posveti vse svoje moči gospodarski povzdigi naše dežele, osobito povzdigi naše živinoreje. Vsi slušatelji dunajske živinozdravniške visoke šole, ki imajo za seboj celo srednjo šolo in ki morajo slušati 10 semestrov strokovne študije, bi prav za prav morali takoj prenehati s študijami, priti na Kranjsko in se vpisati na živinozdravniški tečaj na Vrhniki. Ako bi vsi postali pri tem še klerikalni pristaši, bi brez dvoma imeli lepšo bodočnost, kot pa absolventi dunajske visoke šole. Žal, naša mladina tega ni storila v svojem idealizmu napravila le shod, na katerem se je sklenila le spomenica in poslala deželnemu odboru kranjskem, misleča, da imajo ti gospodje sploh še kaj čuta za kako poštenost. Prinašamo v naslednjem spomenico »Akad. društva slovenskih veterinarjev na Dunaju«, da slovenska javnost izve, kako stališče je k ustanovitvi tečaja za živinozdravniške pomočnike na Vrhniki zavzela naša mladina, ki bo v tem oziru v bodočnosti naše dežele imela odločilni vpliv. Iz te spomenice je pa tudi razvidno in utemeljeno, da bo ta tečaj v neizmerno škodo naše živinoreje. Spomenica se glasi takole:

»Akademično društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju, čigar smoter in naloga je varstvo in prospeh stanovskih in strokovnih interesov članov, si usojia k predlogu slavnega deželnega odbora kranjskega o ustanovitvi tečaja za izobrazbo živinozdravniških pomočnikov, predlaganem v deželnem zboru in od zbora sprejetem dne 7. januarja 1912 poročati sledeče:

1. Za dokaz o potrebi omenjenega tečaja se je navajalo pomanjkanje diplomiranih živinozdravnikov in akademičnega naraščaja. Konstatiramo: vseh rednih slušateljev živinozdravniške visoke šole na Dunaju je 740; med temi je 42 Slovencev, od katerih je 20 iz Kranj-

ske. Med slednjimi dvajsetimi je 5 absolventov, ki stoje vsi že pred zadnjimi izpiti in splošno rečeno pridejo v domovino kot diplomirani živinozdravniki v najslabšem slučaju vsi že pred preteklim desetih mesecev. Od ostalih 15 so napravili trije prvi rigoroz; za dosedega absolutorija jim manjkajo še trije semestri. Drugi so porazdeljeni v prvem in drugem letniku.

2. Diplomirani živinozdravnik s srednješolsko izobrazbo in maturo študira na visoki šoli 8 semestrov. Tu si pridobiva poleg vsestranske teoretične naobrazbe tudi praktično znanje v vseh strokah: v zdravilstvu, živinoreji in v stroko spadajočih panogah, kakor v planšarstvu, mlekarstvu, zavarovalništvu, zadržništvu itd. in v splošnem poljedelstvu. Kljub temu se mu pri vstopu v življenje odreja zadostna praktična zmožnost. Zato je neumljivo, da bi bili tej nalogi kos živinozdravniški pomočniki, ki bi se brez zadostne predizobrazbe učili o živinozdravništvu samo nekaj mesecev.

3. Z ustanovitvijo živinozdravniških pomočnikov se pospešuje umni živinoreji škodljivo nestrokovništvo. Zato je jasno, da so interesi dežele, kjer je živinoreja glavni faktor gospodarskega procvata, vsled ustanovitve omenjenega tečaja do skrajnosti ogroženi. V dokaz temu je novi kužni zakon, ki je nastal kot nujna potreba za živinorejski napredek; ta zakon pa postaja z ustanovitvijo živinozdravniških pomočnikov iluzoričen.

4. Če je dosedaj omenjeno resnično in je deželi toliko za povzdigo živinoreje tedaj sledi logično, da ji bodi prva naloga skrbeti za živinozdravniški naraščaj. Češka, Moravska, Nižje Avstrijska, vzorne živinorejske dežele, podpirajo nad dve tretjini dijakov — veterinarjev s stipendijami po K 600 in tem deželan ne manjka živinozdravniškega naraščaja. Koliko drugače pa Kranjska!!! Nele, da ne podpira zadostno svojega veterinarskega naraščaja, ubija ga celo z raznimi naredbami i moralno i materijelno.

S stališča stanovskih interesov sedanjega naraščaja iz Kranjske, ki že sedaj daleko presegata število deželnih živinozdravniških služb kranjskih in ravnaajo se po principu, da zahteva umna živinoreja strokovnega vodstva in živinozdravniškega varstva, obojamo najodločnejše ustanovitev tečaja za omenjene pomočnike!!! Gotovo je, da se tak pomočnik ne bo držal delokroja, ki bi mu pristojalo po njegovi izobrazbi — biti nositelj prve pomoči, — ampak, da bo pač delal po načinu sedanjih mazačev.

SPLOŠNI PREGLED.

Hrvaška. Kakor kažejo vsa znamenja se hrvaški ban Cuvaj pripravlja na ono svojo nalogo, ki jo je prevzel v onem trenutku, ko je prišel v Zagreb in razpustil nezakonito sabor. Pripravlja se da podvzame v službi absolutizma najnasilnejši boj proti narodu. Ti svoji nalogi je že dal duška v dejanjih, a gostobesednejši je v besedah zlasti v Budimpešti, kjer govori na dolgo in široko o Hrvaški. Značilna je njegova naslednja izjava: Jaz nameravam razpisati volitve na Hrvaškem v zakonitem roku, a obveznega ne morem reči ničesar, ker na Hrvaškem moram v tem vprašanju računati na force majeure. Sicer pa sedaj na razpis volitev sploh ne mislim, ker vlada v deželi preveliko razburjenje. — Te

besede jasno značijo, kako političko taktiko hoče izvajati ban Cuvaj; zakon predpisuje trimesečni rok po katerem naj se vrše po razpustu sabora nove volitve. Kakor je Cuvaj nezakonito razpustil sabor, tako nezakonito bo tudi postal vprašanje razpisa novih volitev. Brez sabora dela ban kar hoče, ker se čuti v svoji neodgovornosti popolno varnega, da pa se mu ne zgodi tudi v saboru kaj neprijetnega, hoče porabiti čas pred volitvami, da si pripravlja teren. Letošnje volitve na Hrvaškem bodo najvažnejša za daljni razvitek položaja, gre se za temeljno vprašanje, ako je na Hrvaškem še mogoče vladati eksponentom ogrske vlade z izrecno protinarodno politiko, ali bo pa narod za vedno obračunal s temi sistemi, ki se diktirajo iz Budimpešte, ter dognal in udeležil konečni prelom z ogrsko! Tega se boji Cuvaj, Khuen in ogrska vlada, zato trpi mirno vse nezakonitosti, ki jih uganja na banski stolici Cuvaj, ker ako on sebi utrdi stališče, zagotovi tudi bodočnost sedanjega sistema in vedni vpliv ogrske vlade na Hrvaške razmere.

Češko nemška pravna pogajanja. Tatedenski oficijelni komuniké mladočeške stranke se peča s češko nemškimi pravnimi pogajanjmi, pregled, ki ga podaja, je jako pesimističen in po njem sklepiti je kak uspeh češko nemške pravne skoro izključen; na drugi strani pa se zopet povdarja, da položaj še davno ni tako kritičen, da bi se morala pogajanja prekiniti. Pozitivna dejstva v spornih točkah so deloma že ugotovljena, vendar pa je treba še mnogo dela in obravnavani, predno bo dana možnost rednega dela češkega deželnega zbora. Radikalni nemški krogi so pa nad vsakim uspehom že obupali, ker je izključeno, da bi se dosegel najmanjši sporazum v spornem vprašanju delitve deželne odbora. Vendar se pa narodna-politična komisija ne snide k posvetovanju, ker bi v tem slučaju gotovo prišlo do brzega preloma, česar si pa ne žele niti Čehi niti Nemci. V odseku poročevalcev se bo debata od obeh strani toliko časa zavlačevala, da se snide državni zbor, vsled česar se zasedanje narodno politične komisije samo po sebi odgodi.

Odsek za socialno zavarovanje. V včerajšnji seji odbeka za socialno zavarovanje se je nadaljevala debata o vladni predlogi. Poljski delegatje so izjavili, da zahtevajo za Galicijo z ozirom na kmete v socialnem zakonu posebne določbe, ker bodo sicer primorani nastopiti proti predlogi in isto preprečiti. — Socialni demokratje so pa zahtevali preciziranje in ločitve določb »samostojni in nesamostojni«. Ker se ni mogel doseči nikak sporazum, se je seja zaključila in se skliče prihodnja pismenim potom.

Srbija. Osemndnevna ministrska kriza je rešena na najenostavnejši način. Kralj Peter je podpisal kraljevski ukaz, s katerim imenuje bivšega ministrskega predsednika Milovanovića tudi nadalje ministrskim predsednikom, a ob enem ostane nadalje tudi ves prejšnji kabinet na mestu. Kriza je torej rešena na ta način, da izsledi razpust skupštine in nove volitve bodo šele odločevale o rekonstrukciji.

DOPISI.

Iz Mengša. Nove občinske volitve so zopet tu. Zanimanje za volitve je veliko, posebno od klerikalne strani, Vodja mengerskega Ešesla je Tine Kajdič. Ta človek je vse drugo prej, kakor Kristusov namestnik. Nimamo namena natančno pregledati njegovih klerikalnih kosti, ker je

Njegova misel se je pokrila z meglo. Iz početka si je mislil, da sta Turka prišla semkaj ponj in da je njegova usoda že odločena. Prevrčanje o popolni onemoglosti je zlomilo vso njegovo energijo; ostalo mu je samo toliko, da bi izročil v roke Turkom, oprostil mlinarja odgovornosti. No, ko je pa videl da bo priča nečesa drugega, še dokaj bolj groznega in ko je začul, kako kliče mlinar Marico na pomoč pa sta znorela jeza in obup razvneli njegovo kri. Doslej še ni videl človeške krvi toda ta dva Turka sta se mu zdela kot dve muhi. Utrujenost, slabost omahovanja, vse ga je zapustilo. Njegova roka je nehote segla po sekiri; nehote je stopil ven iz skrivališča, nehote prekoračil sklonjen mimo vreč, napolnjenih z zrnom in zrnjavši se, bled kakor smrt, planil na Emeksiza, ki je stal obrnjen s hrbtom proti njemu in mu zasadel sekiro v tilnik. Vse to je izvršil kakor v snu.

Turek je padel na tla, ne da bi zastokal. Pred tem nepričakovanim in nevarnim sovrážnikom je Topal-Hasan izpustil vrv, s katero je mlinarja privezoval in pograbivši samokres, vstrelil na Kraljiča. Mlin se je napolnil z dimom, vsled strela je ugasnila svetilka in vsi so se nahajali v popolni temi. V tej temi se je pričela besna borba z rokami, nogami, nohtovi in zobmi. Iz početka sta se dva, a potem kmalu trije ruvali in davili v nočnem mraku, divje kričali ter pri tem težko sopli in stokali v trušč borečih se ljudi pa se je mešalo besno lajanje psa. Topal-Hasan, močan kakor bik, se je ubopno branil proti dvema nasprotnikom, ki sta morala zmagati na vsak način, sicer bi bila izgubljena...

(Dalje.)

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Pehlivan — aga, sedaj je polnoč in vse krčme v mestu so zaprte, odvrne mlinar, trepetajo ob misli, pustiti Marico samo s tema človekoma.

Sepavec se oglasi: »Pojdi, le pojdi, v našino pogoščenje se zmerom najde odprta kaka klet. Rada bi, da naju tu pogostiš, tako se sklepa prijateljstvo...«

Sepavec je izrekel te besede porogljivo, ker si je bil svest zmage. Njemu se ni ljubilo niti skrivati pred nesrečnim očetom kaj namerava.

Emeksiz je vpiral oči v deklico, ležečo ondi v mični brezskrbnosti. Zapazivši, da mlinar le še stoji, se je zamračil, toda poneživši se rekel dobrodušno.

»Čobardži, ti maš zares zalo hčerko, mašalla!«. Nudi se ji lepa prilika, da postreže gostom. Hajde, pojdi po žganico, midva hočeva med tem paziti na mlin. « Nato doda nalašč: Saj veš, kdo je Emeksiz-Pehlivan. «

Mlinar je spoznal takoj od začetka sramotno nakano, skrivajoč se pod to plitko prevaro. Njegova preprosta, pošena duša se je razburila. Bil pa je v škripcu; eden proti dvema oboroženima človekoma. Boriti se z

njima bilo bi nespametno in brez vsake koristi! njegova smrt, ki mu v tem trenutku ni bila došti mar, bi ne bila rešila deklice. Torej poskusi zopet s prošnjami omehčati dušmana.

Agalar, usmilila se mene, revnega, slabotnega starca... Danes sem povsem utrujen od dela... pustita mi, da se vležem, ne smešita mojih sivih las.

Govoril je gluhim ušesom. Šepetavec zavrišči naj:

»Hajde, hajde, čelebi!«, žejna sva, mnogo blebetaš, ne stanuješ zastoj v mlinu... Pojdi po žganjico! « S temi besedami ga poriva proti durim.

»Jaz ob tem času ne grem nikamor z mlinar; pustita me na miru«, reče mlinar zamolklo.

Tu oba Turka odvržeta navidezno krotkost in njuni pogledi mečejo ogenj na mlinarja.

»Vaj henr erif... On nama še nasprotuje! Ali vidiš? « se pogrozi Emeksiz ter izvleče svoj jatagan. Oči se mu zalijejo s krvjo.

»Ubijta me, toda svojega otroka ne pustim samega, « reče mlinar pokorno, toda odločno. Emeksiz skoči na noge.

»Topal-Hasan, vrzi ven tega psa, da si ne omadežujem noža.«

Sepavec plane na mlinarja, ga poriva k vratom in ga vrže na tla. Potem ga suva z nogami, hoteč ga pahnuti ven. Mlinar pa plane na noge in urno skoči nazaj v mlin, klicajoč:

»Milost! Milost!«

Marica se je na ta klic zbudila in preplašena vstala. Zagledavši v rokah Emeksizovih gol nož, je zakričala ter stekla k očetu.

* Množno število od aga.

** Naslov, dajan ljudem višjega stanu.

*** Dobesedno: o svinja-človek.

* Oh, gorje!

*, Bravo!

bilo vse zdavna že objavljeno, vendar mu pa moramo privoščiti par besed, da bo ta petelin še bolj delal za njegovo edino zveličalno stranko. Čisto kratko Kajdiž, kaplan v Mengšu, je človek, ki je napravil razpor med mirnimi Mengšani. Kdor ne tróbi v njegov rog, ta mora propasti. Da se pri svojem delu poslužuje vseh mogočih sredstev, tega nam ni treba omeniti. Briga se za vse druge stvari, el ne za svojo reč — to je njemu postranska stvar. Ako le more, toži sedaj enega, sedaj drugega, samo da mu napravi stroške. To naj bo Kristusov namestnik, ki je učil: Ljubite se med seboj? Seveda njemu se gre sedaj zato: Slamnikarska zadruga in vsa pod njegovo oblastjospadajoča društva imajo že skoraj vse v rokah »proste vstopnice za boljši svet«. Ker pa ne mara Kajdiž, da bi zdihovale v peklú, zato jih reši novi klerikalni občinski zastop, na škodo davkoplačevalcev. Vemo sicer dobro, da se bodo še marsikateri trkali na prsa ter se kesali, a vse to bo prepozno, kajti Kajdiž se bo takrat vsem Mengšanom smejal v pest. Sedaj pri volitvah pozna vsakega smrčkavega otroka, a pozneje... Briga naj se raje za svoje »marinarice«, da jih bo že enkrat minulo veselje potovati na topli jug. Če kdo odpade od napr. stranke, naš Kajdiž in Vahtar ga sprejmeta z odprtimi rokami, če tudi vedo sami, kam odpadek spada. Dober tek Kajdiž — na takem dobičku. Če bi prišel naš odrešenik med Mengšane, ter zagledal pri tem volilnem boju našega kaplana, smo si lahko v svesti, da bi dejal: »Tine, Tine, Ti nisi skala, in na to skalo ne bom zidal cerkve; kajti tako, kakor Ti delaš ob času volitev, tega jaz nisem učil, zato jo bo narodna napredna stranka popolnoma, ali vsaj deloma podrla«.

Trgovci, pozor!

V torek opoldne se konča oddajanje glasovnic za volitev v trgovsko in obrtno zbornico v trgovski kategoriji. Vsaka glasovnica, ki pride pozneje v roke volilni komisiji, je neveljavna.

Boj je hud in odločeval bo vsak posamezen glas!

Zato pozivljamo sedaj ob dvanajsti uri vse slovenske trgovce, ki jim je na tem, da ne pade trgovsko-obrtna zbornica v klerikalne, trgovcem sovražne kremplje, naj pošljejo nemudoma vse rdeče in modre glasovnice ekspresno centrali v Ljubljano, bodisi na „Tajništvo narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica“, bodisi na dr. Fran Novaka, odvetnika v Ljubljani. Mi moramo imeti najpozneje v ponedeljek vse glasovnice v rokah!

DNEVNI PREGLED.

Opozarjamo vse volilce v trgovsko in obrtno zbornico, posebno one po deželi, da pošljejo glasovnice naravnost tajništvu nar. napr. stranke. Če pa že pošljejo glasovnice na zbornico, tedaj pa morajo zunaj na glasovnico napisati svoje ime, ker so brez označenega imena odpošiljatelja vse glasovnice neveljavne. V slučaju pa, da pošljejo glasovnico v kuverti, mora zunaj na kuverti biti napisano ime volilca drugače je glasovnica neveljavna. Zaupnike političnih društev v Ljubljani in po deželi pa pozivljamo, da TAKOJ pošljejo vse legitimacije oz. glasovnice na tajništvo narodno-napredne stranke oz. pisarni dr. Novaka v Ljubljani.

Kako se podpisujejo glasovnice za trgovsko in obrtno zbornico? Opozarjamo, da morajo moški volilci sami podpisati glasovnice tam, koder je naznačeno: Podpis volilca. — Ženske volilke morajo ravno tako same podpisati glasovnice, ako nimajo po obrtnem redu postavljenega upravitelja. Ako imajo upravitelja, podpiše ta in pristavi k svojemu imenu »upravitelj«. Ako pa ženske volilke nimajo upravitelja, podpišejo, kakor zgoraj omenjeno same, zraven njihovega imena pa mora podpisati kak moški, ki mora svojemu podpisu dostaviti: Volilni pooblaščenec. — Dobro je, ako je tisti moški, ki podpiše žensko glasovnico, tudi volilec v trgovsko in obrtno zbornico, vendar je lahko tudi vsak drugi moški, paziti pa je, da je dotični moški izpolnil 24. leto. Vsak moški sme podpisati samo eno glasovnico. Osebe, ki ne znajo pisati, morajo napraviti pred svoje ime, ki ga kdo podpiše, križec, podpisati se morata zraven še dve drugi priči, ki morata biti stari 24 let.

Štefe bi se rad zmazal. V včerajšnji številki našega lista smo prinesli obširno poročilo gosp. Vlacula Tulaka, trafikanta na Dolenjski cesti šte. 18 v katerem se je Štefetu dokazalo, da je samo iz strankarskih nagibov predlagal novo policijsko stražnico na Dolenjski cesti. Umazana oseba konkurenca klerikalnega agitatorja je bila za Štefeta merodajna, da je hotel postaviti g. Tulaka na cesto. Zato je pa smešno izgovarjanje Štefeta v včerajšnjem »Slovencu«, da so mu bile na mislih le splošne koristi. Štefe bi se rad zmazal; pa se ne bo. Glas iz občinstva ga je obsodil in pokazal v pravi luči kot »ljudskega prijatelja«.

Klerikalci in delavstvo. Kjerkoli utegnejo povzdigujejo klerikalci glas, kakí prijatelji delavcev da so. V »Slovencu« pa vsak dan ravno delavstvo na nesramen način žalijo. V včerajšnji številki n. pr. pišejo o »sumljivih ljudeh v Gruberjevem kanalu«, kakor, da bi moral biti že vsak delavec iz Gruberjevega kanala sumljiv. Med delavci v Gruberjevem kanalu pa je brez dvoma veliko več značajnosti in poštenosti kakor pa

v vseh hišah okrog in okrog Šenkla. Veliko večja nevarnost preti ljudem iz semenišča kot iz Gruberjevega kanala. To naj si zapomnijo klerikalni prijatelji delavstva enkrat za vselej.

Sedaj naj se klerikalci pokažejo. V sredo bo izredna občinska seja radi podržavljenja mestne policije in radi izpremembe občinskega in volilnega reda. Pravzaprav bi se moral postaviti občinski svet s principijelnega stališča proti podržavljenju mestne policije, ker bo s tem delokrog avtonomije ljubljanskega mesta izdatno skrajšan. Če se pa že v to privoli, mora Ljubljana na drugi strani nekaj pridobiti. Na noben način pa ne sme biti oškodovana. 130.000 K hoče vlada od mesta letnih prispevkov za vzdrževanje. Velikanska svota je, pod katero bodo trpeli vsi prebivalci ljubljanskega mesta. Tako podržavljenje sploh ni podržavljenje. Ako naj plača občina 130.000 K je ravnotako kakor da naj občina krmi konja, država pa naj ga jezdi. Nenaravno, nezdravo, krivično razmerje! Zato pa Ljubljancani brez razlike političnega prepričanja pričakujemo, da bo v sredo občinski svet ljubljanski zavzel enoten glas proti obremenitvi ljubljanskega mesta. Brez vsakega prispevka od strani mestne občine naj vlada podržavi policijo, ako hoče imeti državno. Na Dunaju se neprenehoma vrše konference kako rešiti finance dežel in avtonomnih mest. Ugodnejše prilike pomagati Ljubljani kot sedaj ob priliki podržavljenja policije, vlada kmalu ne bo imela. Če kdaj morejo sedaj občinski svetniki vseh strank dejansko pokazati svojo ljubezen do Ljubljane. Zlasti klerikalci naj se pokažejo, ki imajo vedno polna usta za Ljubljano. Ako tega ne store zaslужijo, da jih njihovi lastni pristaši nazejejo iz občinskega sveta.

Nasilja na Hrvaškem se nadaljujejo in to v oni isti smeri, kakor jih je izvajal ban Khuen kateremu se je brezpogojno pokoravala policija, sodišča in vsi javni organi. Te dni se vrše pred policijo razprave proti raznim demonstrantom, ki so bili aretirani pri dijaških in socialno demokratskih demonstracijah, policija pa nastopa naravnost draconsko proti tem demonstrantom, ki so obdolženi navadno le klincev proti banu in vladi. Kaznujejo se navadno vsi, kateri niso hrvaški državljanji na izgon iz Hrvaške, ta taktika se zlasti uporablja proti akademikom, ker se jim misli na ta način uničiti eksistenca; tako je bilo par dalmatinskih visokošolcev pregnanih iz Hrvaške za dobo petih let, drugi pa za krajši čas. Klasična je obsodba proti Zagrebčanu, časnikarju Mirku Pisičiču, ki je obsojen na enoletni hišni zapor t. j., da po peti uri popoldne ne sme zapustiti več svojega stanovanja. V policijskih zaporih čaka še 56 demonstrantov obsodbe. Kako se postopa s temi ljudmi, je mogoče edinole na Hrvaškem. Zaprti so v podzemeljskih prostorih. Kljub vsi ostri zimi, so okna vedno odprta, a hrana, ki jo dobivajo je popolnoma nevjzita. Ker je rodoljubno meščanstvo začelo pošiljati demonstrantom hrano, je policija to prepovedala in ne pusti tega. Tako dela Cuvaj, ki trdi, da je prišel na Hrvaško vršiti ono sveto nalogo, ki se ji pravi čuvanje zakona!

»Slavisches Tagblatt« začne v kratkem zopet izhajati, kot poroča iz povsem zanesljivega vira praški »Čas«. Izdajanje je v gmotnem oziru zasigurano. Za enkrat bo izhajal list kot tednik, dolžnost slovenske javnosti pa je, da postane sčasoma list dnevnik. Izdajateljstvo razpolaga na Dunaju z lastno obširno tiskarno, sedaj se ravno sestavlja uredništvo. V založbi »Slavische Tagblatta« bodo izhajale tudi slovanske knjige a tudi nemški prevodi.

Obrtniki! Opozarjamo na veliki obrtniški ples, ki se vrši 14. t. m. v dvorani Narodnega doma. Prireditve, ki je prva te vrste v Ljubljani, vzbuja v vseh krogih največje zanimanje. Pričakovati je, kakor izvemó, zelo velike udeležbe z dežele, celo iz Trsta in s Štajerskega se je oglasilo več obrtnikov. Odbor je pripravil tudi neplesalno prijetno zabavo ter ima pripravljeno tudi gardo obrtnikov deloma v historičnih, deloma v značilnih nošah svojega stanu.

Orožne vaje z motorskimi vozili. Kdor hoče letošnjo orožno vajo doslužiti s svojimi motorskimi vozili, se ima do konca tega meseca javiti okrajnemu dopolnilnemu poveljstvu. Pri tem pa je treba natančno navesti tip in moč motorskega vozila. Pri avtomobilih je tudi naznaniti, če pripada šofer v rezervno vojske, ali domobranstva. Glede odškodnine za prevožnjo, prehranitev šoferja in za obrabo motorskega vozila so posebne določbe in jih nosi vojaška oblast.

Stokronski Bankovci se umaknejo iz prometa. Ravnateljstvo avstro-ogrške banke naznanja, da bo stokronske bankovce, kolikor jih je v prometu, umaknila in nadomestila z novimi. Vzrok je ta, ker je precej teh bankovcev ponarejenih. Sploh bo zdaj treba papirni denar v manjših napredkih izdajati in večkrat na novo izdati, ker z napredkom tehnike tudi ponarejevanje denarja čezdalje bolj napreduje.

Poskušén samomor. V sredo zvečer je malo pokrockal komaj osemnajstletni Leopold K., vesel in vrl mladenič. Bil je vso noč dobre volje in niti najmanjše ni dal povoda kakemu sumu, da se ga lotevajo že misli na samomor. Zjutraj ob petih sta se njegova tovariša poslovila od njega. K. pa je šel na kapiteljski hrib, kjer si je kmalu pogнал na klopici sedeč strl menda iz Browningove pištole v levo stran prsi. Kroglja je prodrla vsa pljuča in izstopila zadaj iz hrbta, srca pa ni prodrla, marveč ga le na spodnjem koncu obrnila in ranila. K. je bil kakor ob pamet in se je sukal po snegu, kar kažejo mnogobrojne stopinje. Nazadnje pa je stekel v mesto, pustivši pri klopici svoj klobuk in havelok. Prišel je do hiše dr. Globevnika, tam pa se je zgrudil vsled velike izgube krvi. Pobrli so ga in ga zanesli za prvo silo na pošto, od tam pa so ga prepeljali zvozom v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Če ostane pri življenju ali ne, se zdaj še ne more reči. Baje je izvršil samomor zato, ker mu je rekel menda neki zdravnik, da je jetičen, da mu ni več pomoči in da mu sploh nobene dižete ne svetuje.

LJUBLJANA.

Ljubljanski občinski svet ima svojo izredno sejo v sredo dne 14. februarja 1912 ob šestih popoldne v mestni dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Naznanila predsedstva. 2. Odobrenje zapisnika zadnje seje. 3. Finančnega odseka poročilo glede letnega prispevka mestne občine ljubljanske za namenavano oskrbovanje vseh opravil krajne policije v mestu Ljubljani po organih državnega policijskega ravnateljstva. 4. Personalnega in pravnega odseka poročilo glede namenavane preuredbe § 7. občinskega reda ter §§ 24 in 48 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano.

Himen. Včeraj se je poročil gospod Ferdo Vovko z gospico Minko Burja. Bilo srečno. — Danes se je poročil g. A. Kregar, trgovec z gospodično Mimi Treotovo.

Tekmovalno streljanje alpskih domobranskih polkov v Ljubljani leta 1912. Meseca maja t. l. se bode vršilo v Ljubljani tekmovalno streljanje zgoraj omenjenih polkov, katerega se udeležijo častniki in moštvo. Te tekme se udeležijo pet polkov, in sicer trije tirolski, koruški in kranjski. Od teh polkov se udeležijo vsi častniki, od vsakega polka po ena stotinja moštva in strojni oddelki in večje deputacije vseh stotnij označenih polkov. Streljanju, ki bo trajalo 14 dni, bodo prisostvovali godbe vseh omenjenih polkov. Med tem časom se bodo vršili različni koncerti in veselice, izmed katerih bodo, kakor čujemo, dve za ljubljanske ubožce. Dosedaj so se vršile te tekme na Tirolskem, lansko leto v Celovcu, letos bo pa sprejela Ljubljana tekmece-strelce. Kakor že povedano, bo strelno tekmovalje trajalo 14 dni, godbe bodo poleg koncertov, razveseljevale občinstvo tudi z budnicami in mirovozi. Promet bo vsekako zelo živahen in to tekmo ne bodo posetili samo omenjeni, marveč tudi najvišji dostojanstveniki — od nadvojvod do generalnih majorjev, kar bo za naše mesto nekaj izrednega.

Pri kreditnem zavodu za trgovino in obrt na Franca Jožefa cesti ne pozna ravnateljstvo nobenih uradnih ur. Zvečer ob 8. uri se čuje na cesti še ravno tako ropotanje na pisalne stroje, kot bi se uradne ure šele pričele. Ob sobotah in dnevih pred prazniki imajo vsi ljubljanski denarni zavodi v smislu lanskega dogovora uradne ure od 8. dop. do 2. pop. Vsi se tega strogo drže, samo tukajšnji kreditni zavod muči svoje osobje od 8. zjutraj nepretrgoma do 5. ali 6. ure zvečer. To je po našem mnenju izrabljanje človeških moči, kar mora kratkomalo prenehati. Zavodu, ki izkazuje 16 milijonov letnega dobička, pa tako postopa z uradništvom in služabništvom, se lahko očita umazano izkoriščanje.

Nezgodá ljubljanskega škofa. Ko se je peljal včeraj dopoldne ljubljanski škof k neke-mu obisku v Knaflcove ulice se mu je pripetila mala nezgoda. Staknila so se namreč vrata ekvipaže in malo je manjkalo, da škof ni padel iz voza. Moral je izstopiti, da so kočijaž in še nekaj drugih ljudi, ki so prihiteli, popravili vrata, šele potem se je odpeljal naprej.

Tatvina. Danes zjutraj je bila mekarici Ivani Nebčevi ukradena z mlekom napolnjena pločevinasta posoda.

Nesreča na južnem kolodvoru. Pri Ranzingerjevem skladišču je včeraj ob tricetrtr na 1. uro popoldne poštni vlak vrgel na stran 49 let starega delavca Jožefa Dražbo, ki je stal preblizu proge. Na rokah in nogah poškodovanega delavca so prepeljali v deželno bolnico.

Umrli v Ljubljani: Ivan Hren, bivši gostilničar in meščan, 83 let, Japljeva ulica 2. — Marija Gornik, hiralka, 60 let, Radeckega ceste 11. — Martin Vovk, lajnar, 51 let v deželni bolnici.

Tuji v Ljubljani. Dne 9. svečana: Ciril Dolenc, stotnik, Celje. — Franc Žagar, trgovec, Stari trg. — D. Repe, Bled. — Adolf Lambert, Kelmoraj. — Matej Dubac, c. kr. dom. evid. oficijal, Črnomelj. — E. Werner, trgovec, Opava. — Ana Plapper, Mimi Wimmer, Novo mesto. — Jakob Šlebir, trgovec, Komenda. — Ivan Dolinar, trgovec, Padeče. — C. Kamenisek-Kahier, trgovec, Pariz. — S. Nanheim, trgovec, Frankobrod ob Meni. — A. Sperling Brno. — R. Nop, Bielica. — R. Schembera, Znojmo. — Eggenberger, Liseč. — Celovec. — Lahn, Jamen, Ferbus, Hummel, Kessler, potniki, Dunaj. — Inž. Huvo Mauthner, žel. uradnik, S. Traisse, ravnatelj, Trst. — A. Ulm, grajščak, Klevevž. — Robert Florio, c. in kr. morn. častnik, Franc Dornič, c. in kr. mon. komisar, Pulj. — Pavel Žhuber pl. O. krog, oskrbnik, Soteska. — Vobič, pevovodja, Semič. — Dr. Kraut, odvetnik, Kamnik. — Mihael Plevnik, trgovec, Trebnje. — Jos. Smodej, notarjeva soproga, Vel. Lašče.

Loterijske srečke. Trst: 38, 66, 71, 30, 8.

DRUŠTVA.

»Jaz Pierretta, Ti Pierrot!« Velika Sokolova maskarada se vrši letos v vseh gorenjih prostorih »Narodnega doma«, v neobičajnem obsegu in povsem novem miljeju. Velika dvorana si nadene na presenetljiv način čudեսno krinko; nje stene bodo na pustni večer dihale in utirale z občinstvom. Ne zaostanejo pa mala dvorana in stranski prostori, kjer se snujejo v Ljubljani dosedaj nepoznani užitki. Glavno geslo maskarade je: prekipevajoča živahnost naj zavlada povsod, naj ne bode niti enega pustega obraza maskiranega ali nemaskiranega! Ker bode vsa priredba popolnoma izven običajnih šablon, je upati, da bode privabila ne samo najširše občinstvo iz Ljubljane, temveč tudi iz dežele.

Plesni venček Domžalskega Sokola se vrši danes zvečer v tamošnjem Sokolskem domu. Začetek ob 8. uri zvečer. Iz prijaznosti sodeluje orkester bratskega društva Sokola I. iz Ljubljane. K obilni udeležbi vjudno vabi odbor.

II. redni občni zbor Gorenjske Sokolske župe se je vršil dne 4. t. m. ob 2. uri popoldne v telovadnici Sokola v Kranju. Zastopana dru-

štva: Bled, Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič, opravičeno nenavzoči Zelenjci, neopravičeno Borovlje. — Starosta br. M. Marinkšek otvoril zbor, spominja se 50 letnice Sokolstva, ponavlja vse naloge, ki smo si jih postavili ob ustanovitvi župe, povdarja, da se ni izvršilo vse tako, kot bi se moralo, da je to krivda tako posameznih društev, odborov kakor tudi posameznih činiteljev. Pozivlja društva, k marljivemu, smotrenemu, sokolskemu delu v prihodnjem letu. Iz poročila tajnika br. J. Cvara: Vajnejši sklepi: Vsako društvo si mora nabaviti strokovno knjižnico v obsegu kakor to predpisuje župni odbor. — Društva naj obračajo vso svojo pozornost obrtnemu in trgovskemu naraščanju. — Sej je bilo: odborovih 2, predsedstvenih 4. Predsedstvo je razposlalo v l. 1911 nebroj vprašanih in dopisov na društva in razven par izjem navadno ni dobivalo nikakih odgovorov; jasno je, da pri takih razmerah poslovanje ni lahko, dopise in navodila župe odbori bržkone niti ne prečitajo. — Poročilo načelnika br. E. Sajovica: Koncem l. 1911. je bilo v naši župi združenih 10 društev z enim odsekom. Članstva je bilo: telovadcev 160 (pri žup. zletu 83?), netelovadcev 528, skupaj 691; telovadk 26, netelovadk 41, skupaj 67. Obrtno-trgovskega naraščaja je telovadil celih 26 dečkov, šolskega 55; vzrok upadku znana prepoved. Vad. zbor se je sestajal mesečno tako k sejam, predavanjem in praktični telovadbi. Omeniti moramo, da se ravno najbolj potrebna društva niso udeleževala teh sestankov: Boh. Bistrica, Borovlje in Javornik. Kdor sam nima volje do dela, kako naj potem župa pomaga. — Župnega izleta so se udeležila župna društva v jako pičlem številu, z gosti vred nas je bilo samo 318. Tekma in javna telovadba ste dobro uspeli. — Župa se je udeležila župnega zleta S. Ž. L. I. v Kamniku, kot soprireditelja Domžalskega zleta, kjer jo je pustila večina društev na cedilu, in II. hrvaškega vsesokolskega zleta v Zagrebu. — Ustanovilo se ni v minulem letu nobeno društvo, pač ste pa z današnjim dnem po čl. 6. c) žup. pravil prenehale biti članice župe: Boh. Bistrica in pa Javornik. — Omeniti moram še en vesel dogodek: meseca avgusta 1911 smo poslali br. Egona Jeze.ška v vaditeljski tečaj Č. O. S., kjer je bil prvi med 104. Hvala mu! — Vzemite si za vzor naša stvarnika Tyrša in Fignerja ter njegova proroka Vanička in Scheinerja! Hodimo za njimi in visoko k cilju nas popelje pot! Na zdar! — Br. blagajnik I. Valencič poroča: Stanje blagajne začetkom l. 1911. 35 K 1 vin. — Prejemki v letu 1911. 1388 K 88 vin., skupaj 1423 K 89 vin. — Izdatki v l. 1911. 960 K 43 vin. — Stanje blagajne z dnem 4. februarja 1912. 463 K 46 vin. — Poročilo upravnika župnega Vestnika: Premalo plačnikov, vsled tega primanjkljaj, ki se bode skušal poravnati z nabavo oglasov. — Predsednika izobraževalnega odseka sploh ni bilo na običnem zboru, ker vsled brezgladi ni imel kaj poročati. — Volitve predsedstva so se vršile z vzklikom: starosta br. Marinkšek Matija iz Tržiča, I. podstarosta br. Dolenc iz Škofje Loke, II. podstarosta br. dr. Hočevnar Gabriel iz Bleda, načelnik br. Sajovic Evgen, tajnik br. Cvar Josip, blagajnik Valencič Ivan, zapisnikar Dr. Leskovec Janko, predsednik izobr. odseka dr. Kušar Josip, namestniki: Jurman Ivan, Mešek Ivan, Suhadolnik Ivan, vsi iz Kranja; rač. pregledniki: Kamenšek Stefan iz Radovljice, Nadilo Avgust iz Škofje Loke, Ravnik Janko, Jesenice, k predsedstvu pripadajo: I. podn. Boštjele Silvester iz Jesenic, II. podn. Ažman Fran iz Kranja, nadzor. poročevalec Benedik Fran iz Strazišča. — Za odposlanca v odbor sta bila izvoljena br. Marinkšek M. in Sajovic E., za njuna namestnika br. Hrovat Ludovik iz Radovljice in Nadilo A. — Župni prispevek skupno z vzeznim se določi za l. 1912 na 1 K. — Ustanovi se uredniški in upravniški krožek župnega Vestnika. — Župa se razdeli svrhoma razdelitve tehničnega dela v 2 okrožji. — Z ozirom na prireditve blejskega zleta dne 15. avgusta kot zveznega odprade prireditve župnega zleta, pač pa se vrši župni pešizlet dne 12. maja t. l. v Begunje, v Binkošti pa izberna tekma za praške tekme. — Sprejmo se spremembe župnih pravil. — Br. starosta zaključil občni zbor s pozivom, da naj se društva v kar največjem številu udeležijo IV. vsesokolskega zleta v Pragi, doma pa se naj dela oprejejo z večjo ljubeznijo, poštvrtovalnostjo in vztrajnostjo, kajti le na ta način je upati na napredek v letošnjem letu.

Sokol v Kranju opozarja ponovno na svojo X. veliko maskarado: »Bela reduta«, ki se vrši na pustno soboto dne 17. t. m. v lastnih prostorih.

PROSVETA.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v nedeljo ob polu 3. uri popoldne pri zelo nižanih cenah opereta »Revizor« (za lože par), zvečer ob 7. uri velika lirsko opera A. Dvořaka »Rusalka« (za par-abonente). — V torek prvič Parmova opereta »Čarličine amaconke« (za par-abonente). — Sl. gledališko občinstvo opozarjamo, da se danes popold, začne predstava že ob polu 3. uri in zvečer že ob 7. uri Prosimo točnosti!

»Slovenski Ilustrovani Tednik« št. 6 vsebuje: Revolucija na Kitajskem (5 slik); 40letnica poroke in 70letnica rojstva slov skladatelja Srečka Stegnarja (2 slike); razveljavljanje 2 mandatov ljubljanskih poslancev (3 slike); 1. Deželni dvor kranjski v Ljubljani, 2. A. Ribnikar in 3. Jos. Reisner; Slov. pisatelj Ivan Cankar; član slovenskega dež. gledališča v Ljubljani: Josip Peček (2 slike); Rokodelsko bralno društvo v Tolminu (4 slike); skrivnica. — V romanu »V burji in viharju« je v tej številki tudi ena slika. V malem listku je pa priobčena lepa črtica Kiza Gotami. ki jo je spisal znameniti ruski pisatelj A. P. Čehov. Izmed člankov opozarjamo posebno na članka o Srečku Stegnarju in Ivanu Cankarju. — Ljubljancane bodo gotovo zanimali tudi slike njih deželnozborskih poslancev A. Ribnikarja in Reisnerja. Kupujte »Slov. Ilustr. Tednik« in razširjajte ga!

»In luč svetl v temi«. V berlinskem malem gledališču so te dni igrali dramo pod gorenjim naslovom, ki se našla v zapevni velikega ruskega pesnika Tolstega. V ti drami prikazuje Tolstoj svoje lastno življenje, svoje ideje in življenjske resnice. V osebi plemiča Nikolaja Ivanoviča spozna vsakdo pisatelja samega. Po dolgem študiranju in razmišljanju je spoznal Nikolaj Ivanovič, da stoji država in cerkev v popolnem nasprotju s pravimi nauki Krista, pa tudi lastni njegovi nazori in življenjske razmere ne odgovarjajo tem naukom. Iz tega svojega spoznanja hoče izvajati tudi naravne posledice, Nikolaj Ivanovič noče živeti kakor bogat vlastelin, ker to nasprotuje njegovemu prepričanju, ponoči hoče pobegniti iz gradu, toda prošnje njegove žene ga vedno zadržuje, da ne izvede svojega koraka. Ostane v svojem domu nesrečen in uničen, ker ne more storiti tega, kar je spoznal za pravo, ali vendar v svoji veri ostan še vedno stanovitni, da se mu porajajo dvomi in zlasti v zadnjem dejanju, ki ni izdelan, Tolstoj je namreč napisal samo par skic tega dejanja, so ti dvomi posebno močni in vprašanja, ki jih stavi nesrečni Nikolaj Ivanovič Bogu pričajo o globokih dvomih in negotovostih, ki razjedajo njegovo dušo. — Drama ni dovršena, zvečine obstoji iz samih skic in dolgih pogovorov, brez vsakega zunanje dejanja, vendar je na odru dossegla popoln uspeh, ker Tolstega saniači in filozofi so vedno le ljudje in nikake mistične posebnosti. Velik uspeh je delo, ker so v njem najizrazitejše izvedeni življenjski in pravstveni nazori velikega filozofa, ki je končal svoje življenje z dokazom svojih principov.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

ČEŠKO-NEMŠKA POGAJANJA.

poročajo, da je smatrati položaj češko-nem-poročajo, da je smatrati položaj čeških-nem-skih pravnih pogajanj kot jako ugoden. Treba je dobiti še kompromisno klavzulo, po kateri se končajo pogajanja v popolnoma pozitivnem smislu; na ta način je mogoče, da se češki deželni zbor snide že tekom meseca aprila k zasedanju, ki se bo v prvi vrsti pečal s predlogo narodno-politične komisije o češko-nemških pravnih pogajanjih.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Berlin, 10. februarja. V današnji seji Centruma je novoizvoljeni predsednik nemškega državnega zbora Spahn izjavil, da ne sprejme predsedstva, ter da bo v prihodnji seji državnega zbora odklonil izvolitev. S to odpo-vedjo je zopet na dnevnem redu volitev pred-sedstva, za katero se bo razvil jako oster boj.

NOVA BAVARSKA VLADA.

Monakovo, 10. februarja. Princ-regent je pristal na vse pogoje novega ministrskega predsednika Härtlinga, po katerih bo novi ka-binet skrajno klerikalen in reakcionaren ter se bo zavzemal za povečanje vpliv cerkve na šol-stvo. V naprednih in socialističnih krogih vla-da raditega veliko ogorčenje ter se pripravlja v prvi seji bavarskega zbora velika akcija proti novemu klerikalnemu kabinetu.

BOJI V MACEDONIJI.

Carigrad, 10. februarja. Turški vojaki so iznenadili ob bolgarsko-turški meji bolgarsko četo, ko je hotela utihotapiti večjo zalogo oro-žja preko meje. Vnel se je hud boj, v katerem je bilo več Bolgarov ranjenih in ustreljenih, šest pa ranjenih.

Solin, 10. februarja. Iz Macedonije prihaja poročila o živahnem gibanju bolgarskih čet. Dnevno se vrše boji med Turki in četaši. Situacija se smatra v vladnih krogih kot skrajno kritična in splošno vlada bojazen pred le-tošnje pomladjo.

KRETA.

Atene, 10. februarja. Nova krečanska vlada si je nadela naslov »provizorična revolucio-narna vlada«, proglasila grškega kralja kre-čanskim kraljem in odredila volitve v roku, ko se vrše volitve v grško zbornico.

ANGLEŠKI VOJNI MINISTER V BERLINU.

Berlin, 10. februarja. Angleški vojni mini-ster lord Haldane, ki se je mudil več dni v Berlinu, se vrne jutri na Angleško. Cesar Vi-lijem mu je poklonil dragoceno darilo.

AMERIKANSKE UTRDBE.

New-York, 10. februarja. Amerikanska vla-da je sklenila utrditi panamski kanal ob obre-žju tihega oceana še tekom tega poletja z naj-modernejšim orožjem, na atlantski strani pa se zgrade utrube šele pozneje.

NEMŠKI VOJNI PROGRAM.

Berlin, 10. februarja. Kot prvo predlogo novemu državnemu zboru predloži vlada mor-nariški program, kateremu slede takoj razne vojaške predloge.

RAZNO.

* Zanimiv slučaj se je pripetil nekemu Blai-se v Mayenmourtier-ju, ki je bil ondod naseljen že dolgo vrsto let, pred 28 leti potrjen k voja-kom, in ki je tudi svojo službo redno in vestno odslužil. Pozneje se je oženil in dobil več otrok. Ko se je po smrti svoje prve žene hotel pred par tedni zopet oženiti, je zvedel pri občini, kjer ima domovinsko pravico, presenetljivo novico, da je ženska in da se mu nikakor ne more do-voliti, stopiti v zakon z osebo enakega spola, z žensko. Po pomoti ga je namreč uradnik vpisal za žensko in ker so zadostovali k njegovi prvi poroki le njegovi vojaški papirji in doku-menti, ni te okolnosti nihče opazil. Seveda je sedaj Blaise takoj vložil prošnjo, da sme »po-stati mož« in da se proglase njegovi otroci le-gitimni; ti namreč tako dolgo niso legitimni,

dokler se ta pomota ne popravi in ne odstrani. — Kakšne dalekosežne posledice ima lahko mala pomota vaškega uradnika?

* Tiralica za profesorjem. Za bivšim pro-fesorjem na inomoški trgovski akademiji Anto-nom Niggelom so izdale oblasti tiralico. Niggla dolže, da je sleparsko izrabil iz nekdanjega pi-varja Kundla 180.000 kron.

* Do 8 millionov kron poneverili. V centrali rusinskih posojilnic so odkrili veliko poneverje-nje. Defraudanti so okanili posojilnico za 8 mili-onov kron, boje pa se, da je poneverjenje v res-nici še večje.

* Žrtvi zrakoplovstva. Letalca Janesch in Leon sta padla blizu Sebastopola z dvokrovnim aparatom Farmanovega sistema iz zračne viši-ne na zemljo. Sledila je eksplozija bencina in sta smrtno poškodovana letalca zgorela.

* Maščevanje prevaranega ljubimca. V Ma-dridu je planil tovarniški delavec Diario Perez na svojo nekdanjo ljubico, ki se je pravkar vra-čala iz cerkve od poroke ter ji z nožem prerezal grlo. Nevesta se je zgrudila na mestu mrtva.

* Atentat na vlak je bil izvršen na pekin-ski železnici z bombo. Mnogo oseb je težko ra-njenih, veliko jih je usmrčenih.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 10. do 17. februarja 1912.

		Cene v kronah	
		od	do
1 kg govejega mesa	I. vrste	1.80	2.00
1 " "	II.	1.60	1.80
1 " "	III.	1.20	1.70
1 " telečjega mesa		1.60	1.80
1 " prašičjega mesa (svežega)		1.70	1.90
1 " " (prekajenega)		1.90	2.00
1 " koštrunovega mesa		1.50	1.60
1 " masla		2.55	2.60
1 " masla surovega		2.40	2.50
1 " masti prašičje		2.00	2.12
1 " slanine (špeha) sveže		1.60	1.90
1 " slanine prekajene		1.90	2.00
1 " sala		1.90	2.00
1 " čajnega masla		3.27	3.60
1 " margarinkega masla		1.90	2.10
1 jajce		0.08	0.09
1 liter mleka		0.20	0.25
1 " posnetega		0.08	0.10
1 " smetane		0.08	0.10
1 " sladke		0.08	0.10
1 " kisle		0.08	0.10
1 kg medu		1.40	1.60
1 piščanec		1.30	1.60
1 golob		0.44	0.48
1 raca		2.50	2.80
1 gos		6.00	6.50
1 puran		6.50	7.50
100 kg pšenične moke št. 0		36.60	—
100 " " " 1		36.20	—
100 " " " 2		35.80	—
100 " " " 3		35.00	—
100 " " " 4		34.30	—
100 " " " 5		33.60	—
100 " " " 6		32.60	—
100 " " " 7		30.00	—
100 " " " 8		20.00	—
100 " koruzne moke		25.00	—
100 " ajdove moke I. vrste		47.00	—
100 " " II.		45.00	—
100 " ržene moke		32.00	—
1 liter fižola		0.26	0.44
1 " graha		0.36	0.40
1 " leče		0.32	0.36
1 " kaše		0.24	0.26
1 " ričeta		0.22	0.24
100 kg pšenice		24.00	—
100 " rži		22.00	—
100 " ječmena		20.00	—
100 " ovsa		22.00	—
100 " ajde		22.00	—
100 " prosa belega		19.50	—
100 " koruze stare		21.00	—
100 " " nove		19.50	—
100 " krompirja		9.50	—
100 " činkvantina		22.00	—
100 " sena		5.50	6.50
100 " slame		4.50	5.50
100 " stelje		2.00	2.10
100 " detelje		6.50	7.00
Cena trdemu lesu za m³		9.50	10.00
Cena mehkeemu lesu za m³		8.00	8.50

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plašujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri svečer.

Izurjene šivilje sprejme takoj Roza Medved, Mestni trg št. 24. 130—2

Spretna šivilja se priporoča cenjenemu ob-činstvu za izdelovanje oblek. Poljanska cesta št. 6. I. nadstropje.

Lep kostum za masko (Harlekin) se pod ugodnimi pogoji sposodi. Več pove »Prva a-nončna pisarna«.

Ludovika Jarz

Erjavčeva cesta št. 2

delikates. trgovina, zajtrkovalnica

se priporoča cenjenemu občinstvu.

Pri političnem dnevniku „DAN“ je zasesti še eno stalno mesto

sourednika.

Ponudbe s pogoji do 20. t. m. na laštništvo lista.

Kupi se takoj že rabljen

pisalni stroj.

Ponudbe na „Učiteljsko tiskarno“.

O. Bračko

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 12

priporoča prave fine francoske

parfume, bogato zalogo rokavic

In vse v to stroko spadajoče predmete v najfi-nejši kakovosti. Vnajna naročila točno in solidno.

Gostilniške prostore

s koncesijo

se odda v najem za majev termin na Turjaškem trgu št. 1., bivši „Katoliški dom“. Vpraša se isto-tam v gostilni, ali v pisarni Filipa Supančiča, Šubiceva ulica 5. 110

Tvrdba Bilina & Kasch nasl.

M. Schubert

Ljubljana, Židovska ul. 5

LJUBLJANSKI ZVON

letniki 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1889, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898 vezani in 1899, 1900, 1901, 1902 nevezani, so na prodaj.

Ponudbe pod šifro „V. V.“ Ljubljana, po-štno ležee.

Specialna trgovina

finih ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani, Židovska ulica 5.

Predtiskarija. — Tamburiranje. — Mon-tiranje. — Plisiranje.

Štampilje

vseh vrst za urade, dru-štva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčkovih štampilj.

Ljubljana, Stari trg št. 20.

Ceniki franko.

„Učiteljska tiskarna“

v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Francišškanska ulica šte. 8

je najmoderneje urejena in oprem-ljena za tisk vsakovrstnih tiskovin: knjig, brošur, urad. tiskovin, not, lepakov, vizitk, in kuvert.

Litografija. - Stereotipija. - Naj-modernejša črke in okraski. Tisk v različnih barvah. Najfinejša izvršitev. Solidna in točna postrežba.

Priporoča svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse kirurške potrebščine kilne pasove, ravnodržalec itd. po najnižjih cenah. Snaženje vseh vrst rokavic. Moderna predtiskarija. Postrežba točna in solidna. Vnajna naročila se točno izvršujejo. 134

Grof Nevers je — morebiti li mogel dostaviti: žalibog — vsprejel vse pogoje, ki mu jih je sta-vila in končno tudi poveljstvo nad križarji pro-ti sultanu Bajazitu.

Drugi večer po tem dogodku, ki smo ga ravno opisali, je odjahal jezdec iz Dijona. Se-del je na suhem konju, ki pa je bil vkljub svo-jim kostem poln čilosti. Jezdec sam je izgledal kakor smrt. Če bi ga bil Nevers videl, bi ma-homa spoznal prikazen, ki ga je motila na poti do Dijona...

Čez dva meseca je odpotoval Ivan Ne-vstrašni, da skonča vse priprave za križarski pohod... Kmalu se zopet z njim snidemo.

XIII.

Bodočnost Lavre d' Ambrun narisana v par kratkih potezah.

Isti dan, ko je bil Nevers zapustil Dijon, odigral se je svoje vrste dogodek v hiši Passa-vant v Parizu.

Nekega jutra je to bilo. Lavra d' Ambrun je odprla težke trepalnice in je zagledala skozi okno kos modrega neba, zeleno vejevje dveh prijaznih jelš, ki sta stali na dvorišču, zasliša-la je čebljanje vrabcev in gorak vetrič ji je oblił obličje. Poletje je, se je domislila, Preme-rila je z očmi sobo, spoznala znane predmete in videla, da se nahaja v svoji sobi. Spomin se je pričel oživljati, izpočetka po malem in zme-deno. Obličje se moram in iti h kraljici, je me-nila. Pa že se misli dobivale trdnješo obliko, stara navada jih je k temu silila; oči so se usta-vile na postelji Roselys, ki je stala nasproti

dam odrezati pri zapestju, iztrgati jezik in na-posled razčvetariti. Če pa ubijete prvo mene, prihiti vojvoda na lice mesta in vas izroči krv-niku Slabo ste sestavili zločin, gospodine Ne-vers: mene in očeta bi morali ubiti hkratu

— Izgubljen sem, je ponavljal Ivan Ne-vstrašni.

Pa čudo čudov: brez zaničevanja, brez sovraštva, brez jeze je motrila Margarita de Hainaut uničenega moža. Ga je li ljubila? Kdo ve? Ali je pa bila edinstvena pozabiti na zločin, le da reši čast hiše? Kdo ve?

Ko je videla Ivana Nevstrašnega tako premaganega, strtega, brez moči in volje, na robu propasti se mu je približala in odgovorila na zopetni, obupni klic, ki je naznanjal skoro smrtni boj: Izgubljen sem...

— Ne Nevers, rešeni ste!

S trudom je vzdignil oči in videl, da ni je-ze v nji. Sklenil je roke in molče prosil. Mar-garita je stresla glavo in pričela z bridkim glasom:

— Poglejte me Nevers. Morebiti nisem tako lepa kakor kraljica, moja sestrčina; ali me je pa natura v resnici tako zapostavila, da bi ne mogla biti enako ljubljena, kakor Iza-bela?

In bila je resnično lepa v tem trenutku. Drugače sicer, kakor Izabela, pa morebiti ve-liko plemenitejša. Ni bila to divja pohotnost, tudi ne mrzla čednost, ona grozna čednost, ki si jo more dovoliti le skrajna udurnost. Spre-mienjena od velikih vtisov je bila Margaritina lepota polna ponosa in drhtenja.

Hiša Saint-Pol.

22

— 87 —